

други парцелирани социопропространствени територии. Тъкмо **уплътняването като екстензия в социалното пространство е много съществен проблем на нашето време**, при това оценяван нееднозначно и противоречиво. От една страна, той е свързан с поддържането и репродуцирането на предразсъдъци и социални нагласи, фиксиращи концентриран или аморфен негативизъм към устойчивостта или тенденциите на демографския баланс у ромите в социалното пространство; доколкото обвързва тези модуляции в присъствието (количествено и качествено) на циганите с вероятността или убедеността за „повишаване на волтажа“ в социалните отношения, в деструктуриране на социалните връзки от ескалиращото присъствие на циганите. Оттук произтичат и опасенията за крехкостта на гражданския порядък, мир и социално спокойствие, които вследствие на субкултурната и криминогенната социална ориентация и реактивност на ромите твърде лесно могат да се взривят и разрушат. Съответно на това в битието и съзнанието на другите етноси логично ще се развият конкретни механизми за ограничаване, контриране, неутрализация и ликвидация на евентуалното влияние на екстензивно растящия ромски контингент. Лошото в случая е, че невинаги тези механизми ще имат оправдан и законосъобразен характер, че невинаги те ще гарантират справедливо и точно балансиране (социално и персонално значимо), въздаяние и санкциониране към екстензивната разширеност и уплътняемост на пространството от ромската общност и нейните представители.

От друга страна, проблемите идват и от противоположната посока, която е свързана с необходимостта от включването на ромите в по-широк спектър, в по-мощна полоса, в недостъпни доскоро за тях парцели на социалното пространство в неговите хоризонтални и вертикални структури. Тъкмо с привличането и съучастието на циганите в този слабо опознат от тях ареал (на социални връзки и взаимоотношения, предпоставки и условия), който изисква от тях много по-различни от етнообособената им екзистенция контури в социалното и етничното им присъствие и изява, може да се осъществи и своеобразната ромска роля и принос за уплътняването на социалното пространство в неговата тоталност или конкретна парцелираност.